

Sygn. akt II AKa 12/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Dariusz Czajkowski
Sędziowie	SSA Leszek Kulik SSA Piotr Sławomir Niedzielak (spr.)
Protokolant	Barbara Mosiej

przy udziale Agnieszki Ostapowicz - Prokuratora Prokuratury Rejonowej Olsztyn-Południe w Olsztynie, upoważnionej przez Prokuratora Apelacyjnego w Białymstoku do udziału w sprawie

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2014 r.

sprawy **J. B.**

o wydanie wyroku łącznego

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 18 listopada 2013 r. sygn. akt II K 169/13

I. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. W. 147,60 zł, w tym 27,60 zł należnego podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą obronę z urzędu skazanego przed sądem odwoławczym.

III. Zwalnia skazanego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

J. B. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 10 maja 1999 roku, sygn. akt **II K (...)** za czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z 279 § 1 kk, popełniony 11 kwietnia 1999 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 4, której wykonanie zarządził postanowieniem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 19 listopada 2001 r., sygn. akt II Ko 529/01,

2. Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 17 czerwca 1999 roku, sygn. akt **II K (...)** za czyny:

- z art. 279 § 1 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk, popełniony w okresie od 4 stycznia do 19 lutego 1999 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

- z art. 289 § 2 kk, popełniony w nocy z 18/19 lutego 1999 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 279 § 1 i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełniony w okresie od 18 stycznia do 15 lutego 1999 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

za które orzeczono karę łączną w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

3. Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 18 kwietnia 2000 roku, sygn. akt **II K (...)** za przestępstwa:

- z art. 288 § 2 kk popełnione w dniu 8 lipca 1998 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 193 kk popełnione w dniu 8 lipca 1998 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełnione w dniu 8 lipca 1998 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności,

za które orzeczono karę łączną w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

4. Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 16 października 2000 roku, sygn. akt **II K (...)** za czyny:

- z art. 280 § 2 kk, popełniony w dniu 10 sierpnia 1999 r., na karę 5 lat pozbawienia wolności,

- z art. 280 § 1 kk, popełniony w dniu 10 sierpnia 1999 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności,

- z art. 190 § 1 kk popełniony w dniu 1 lipca 1999 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 190 § 1 kk popełniony w dniu 3 lipca 1999 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,

za które orzeczono karę łączną w wymiarze 8 lat pozbawienia wolności,

5. Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 29 listopada 2005 r., sygn. akt **II K (...)** za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, popełniony w dniu 5 maja 2005 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

6. Sądu Rejonowego w Ostródzie, Zamiejskowy Wydział VII Karny w Morągu z dnia 14 listopada 2011 roku, sygn. akt **VII K (...)** za czyny:

- z art. 288 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, popełniony w dniu 29 czerwca 2011 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 190 § 1 kk popełniony w dniu 29 czerwca 2011 r. na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności,

7. Sądu Rejonowego w Ostródzie VII Zamiejskowy Wydział Karny w Morągu z dnia 21 czerwca 2013 roku, sygn. akt **VII K (...)** za czyn z art. 279 § 1 kk w zb. z art. 288 § 1 kk i w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w dniu 29 czerwca 2011 r., na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności od 14 lutego 2012 r. do 14 kwietnia 2013 r.,

Przy czym wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 24 września 2001 r., sygn. akt **II K (...)** połączono kary jednostkowe orzeczone wyrokami opisanymi w pkt 3 i 4, orzekając wobec skazanego karę łączną 9 lat pozbawienia wolności, zaś wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 2 października 2008 r., sygn. akt **II K (...)** połączono kary jednostkowe orzeczone wyrokami opisanymi w pkt 1 i 2, orzekając wobec skazanego karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Wyrokiem łącznym z dnia 18 listopada 2013 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt II K (...), Sąd Okręgowy w Olsztynie:

I. na podstawie art. 569 § 1 i 2 kpk, art. 570 kpk, art. 85 kk, art. 86 § 1 kk połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego J. B. wyrokami Sądu Rejonowego w Ostródzie, VII Zamiejscowy Wydział Karny w Morągu w sprawach sygn. akt VII K (...) i VII K (...), opisanymi wyżej pod poz. 6 i 7 i wymierzył mu karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 14 lutego 2012 r. do 14 kwietnia 2013 r.;

III. na podstawie art. 576 § 1 kpk w pozostałej części łączone wyroki pozostawił do odrębnego wykonania;

IV. na podstawie art. 572 kpk w pozostałym zakresie postępowanie w przedmiocie wyroku łącznego umorzył;

V. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych;

VI. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C. kwotę 144 (sto czterdzieści cztery) zł powiększoną o należny podatek VAT w stawce 23 % tytułem wynagrodzenia za obronę skazanego wykonywaną z urzędu.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca z urzędu skazanego. Na podstawie art. 444 kpk, zaskarżył wyrok w części co do orzeczenia o wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności określonej w pkt I wyroku.

Na podstawie art. 438 pkt 4 kpk zarzucił wyrokowi:

- rażąco surowość orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności opisanej w pkt I wyroku w wyniku zastosowania zasad zbliżonych do zasady kumulacji poszczególnych kar oraz niedostatecznego uwzględnienia okoliczności łagodzących, a mających wpływ na wymiar kary takich jak: prawidłowo przebiegająca resocjalizacja oraz dobra ocena z zakładu karnego.

W konkluzji, na podstawie art. 427 kpk oraz art. 437 § 2 kpk, wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części i znaczące złagodzenie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji i wymierzenie kary skazanemu J. B. kary w wymiarze 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest w sposób oczywisty bezzasadna. Kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku, przez pryzmat wywodów apelacji, nie daje podstaw do podzielenia podniesionego w niej zarzutu.

Zaskarżone orzeczenie nie jest bowiem dotknięte uchybieniem, o którym mowa w art. 438 pkt 4 kpk, gdyż orzeczonej wobec skazanego kara łączna 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności nie ma żadną miarą przymiotu rażąco niewspółmiernie surowej w rozumieniu przepisu w/w artykułu.

Łącząc wyroki Sądu Rejonowego w Ostródzie, VII Zamiejscowy Wydział Karny w Morągu w sprawach sygn. akt VII K (...) i VII K (...), opisane wyżej pod poz. 6 i 7 – zgodnie z treścią przepisu art. 86 § 1 kk – można było wymierzyć łączną karę pozbawienia wolności w granicach od 1 roku i 2 miesięcy (najwyższa kara wymierzona za przestępstwo pozostające w zbiegu z innymi przestępstwami) do 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności (suma kar wymierzonych za pozostające w zbiegu przestępstwa).

Wysokość kary łącznej 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem, jest zdecydowanie niższa od sumy kar wymierzonych za poszczególne zbiegające się przestępstwa. Jednocześnie zaś, nie było podstaw do orzeczenia wobec skazanego kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji, czego domaga się apelujący.

Wypada podnieść, iż Sąd Okręgowy miał na uwadze wskazane przez skarżącego okoliczności, takie jak: nieprzynależenie skazanego do podkultury grypsujących oraz to, że był on w warunkach izolacji penitencjarnej

sześciokrotnie nagradzany regulaminowo, nie był karany dyscyplinarnie i funkcjonuje w niej bezkonfliktowo. Zarazem trzeba jednak podkreślić, że okoliczności te nie dawały automatycznie podstawy do ukształtowania kary łącznej zgodnie z oczekiwaniami obrońcy, tj. według przywołanej wyżej zasady pełnej absorpcji.

Należy bowiem wyraźnie zaznaczyć, że wskazywane przez obronę okoliczności stanowią bowiem jedynie część elementów, które należy brać po uwagę przy kształtowaniu kary łącznej w wyroku łącznym, przy czym zasadniczą kwestią jaką należy badać w tym zakresie jest związek podmiotowo – przedmiotowego zbiegających się przestępstw. Jednocześnie, jak trafnie stwierdził Sąd Okręgowy, odwołując się do poglądów judykatury i doktryny, stosowanie zasad pełnej absorpcji czy kumulacji, jako rozwiązań skrajnych, powinno następować zupełnie wyjątkowo. Priorytetową zasadą kary łącznej powinna być natomiast zasada asperacji, na podstawie której słusznie Sąd Okręgowy oparł wymiar kary łącznej pozbawienia wolności w stosunku do J. B..

Wprawdzie, w realiach przedmiotowej sprawy, przestępstwa, za które wymierzono kary podlegające łączeniu, pozostawały w ścisłym związku czasowym, gdyż popełnione zostały w dniu 29 czerwca 2011r. Niemniej jednak nie istnieje między nimi ścisły związek przedmiotowy, gdyż skazany dopuścił się przestępstw skierowanych przeciwko różnym dobrom chronionym prawem – przeciwko mieniu z art. 279§1kk i art. 288§1 k.k. oraz przeciwko wolności z art. 190§1kk.

Tymczasem, zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie utrwalone jest zapatrywanie, które Sąd Apelacyjny również w pełni podziela, że zasadę pełnej absorpcji stosuje się w wymiarze kary łącznej zupełnie wyjątkowo, gdy związek podmiotowo-przedmiotowy zbiegających się przestępstw jest tak ścisły, że upodabnia je do jednego przestępstwa, jak w przypadku pomijalnego zbiegu przestępstw lub ciągu przestępstw, gdy nie potrzeba podwyższać progu represji karnej. Taka zaś sytuacja ewidentnie nie wystąpiła w niniejszej sprawie, o czym dobitnie świadczy opis poszczególnych ze zbiegających się przestępstw.

Istotne znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma także wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. (M. Szewczyk, Kara łączna w polskim prawie karnym, Kraków 1981, s. 78). W odniesieniu do skazanego prognoza w przedmiotowym zakresie jest ewidentnie negatywna. Skazany dopuścił się większej liczby przestępstw, niż objęte kontrolowanym wyrokiem, w tym w warunkach recydywy specjalnej.

Sąd Okręgowy słusznie zatem zastosował wobec skazanego zasadę asperacji. W dostatecznym stopniu uwzględnił też okoliczności dotyczące osoby skazanego, a w szczególności jego zachowanie w izolacji, co przełożyło się na wymierzenie skazanemu kary łącznej w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a zatem niewątpliwie niższej od sumy kar podlegających łączeniu.

Całość przedstawionych wyżej okoliczności wskazuje, że nie ma podstaw do uznania, aby wymierzona wobec skazanego łączna kara pozbawienia wolności była rażąco surowa, co dopiero uprawniałoby sąd odwoławczy do jej korekty.

Przypomnieć w tym kontekście wypada, że ustawodawca uznał, iż przesłanką uzasadniają zmianę orzeczenia o karze w ramach podstawy odwoławczej z art. 438 pkt 4 pkp jest nie sama „niewspółmierność kary”, lecz wyłącznie taka która ma przymiot „rażącej” w rozumieniu w/w przepisu. Nie każda bowiem różnica w ocenie łagodności lub surowości kary pomiędzy sądem meriti a skarżącym ma prowadzić do zmiany orzeczenia o karze w postępowaniu odwoławczym kary, czy też w ogóle dawać podstawę do kwestionowania trafności wydanego przez Sąd I instancji orzeczenia. Przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona jedynie wówczas, jeśli z punktu widzenia nie tylko sprawcy, ale i ogółu społeczeństwa, kara jawi się jako niesprawiedliwa, zbyt drastyczna, przynosząca nadmierną dolegliwość.

Takiej oceny w realiach przedmiotowej sprawy nie sposób jednak dokonać.

W tym stanie rzeczy, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. orzekł o utrzymaniu w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny zwolnił skazanego na podstawie art. 624 § 1 kpk od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

O wynagrodzeniu za obronę z urzędu rozstrzygnięto na podstawie § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. (Dz. U. Nr 163, poz.1348).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w wyroku.

P.